

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,
Leven tussen twee werelden.

Veel mensen kunnen ervan meepraten; gedwongen zijn om te kiezen tussen twee wegen, maar toch alle twee niet kunnen loslaten. Mensen kunnen ervan meepraten, het leven in de spanning tussen twee werelden. Neem bijvoorbeeld iemand die een verschrikkelijke gebeurtenis heeft meegemaakt in zijn of haar leven; een verschrikkelijke gebeurtenis die steeds weer in je herinnering komt bovendrijven, en de enorme moeite die het kost om die herinnering te combineren met het alledaagse leven.

Leven tussen twee werelden, dat ervaren van el mensen die leven tussen fantasie en werkelijkheid, tussen droom en daad.

Dromen van een gelukkig en gezegend leven, maar in werkelijkheid geteisterd worden door teleurstellingen.

Hopen op een toekoms t en een carrière, maar terecht komen in een uitzichtsloze situatie van eenzaamheid of weeskeloosheid.

Hopen op een hechte relatie, maar er nooit t echt de kans voor hebben gehad.

Leven in twee werelden dat is dromen van een leven in harmonie met je omgeving, maar in de werkelijkheid geconfronteerd worden met een omgeving die je niet accepteert.

Kortom: dromen van te wandelen met God, maar toch alle dagen de duivel tegen het lijf lopen.

Daarnaast is er ook de benauwenis van het leven et de dood. Dat zijn ook twee verschillende werelden: Leven en Dood. En dan hebben wij vaak het gevoel dat het leven het aflegt tegen de dood. De wereld van de dood is sterker dan die van het leven. En voor sommigen is die spanning zo onverdraaglijk dat ze moeten kiezen voor ~~het~~ de wereld van de dood, een weg waar geen terug mogelijk is.

Leven tussen twee wereld, dat is de zo onbegrijpelijke spanning die er in ons leven en in ons geloof heerst en overheerst.

Met dat dilemma met die spanning worstelt ook de psalmist van PSALM 19, dit lied van David over Gods majestetit in de schepping en in de wet.

Op het eerste gezicht ontdekken wij de spanning tussen hemel en aarde, tussen God en mens. De eerste versen bezingen het uitspansel, de hemel die de grootheid van God laat zien en daar tegenover de volgende verzen die gaan over de aarde en over de knecht en over de mensen in de schepping.

In dat eerste deel, in het hemelverhaal, wordt de hoofdrol gespeeld door God zelf. Hij heeft met Zijn machtige handen het uitspansel gecreëert; God stijgt in grootheid geheel uit noven dag en nacht en boven woorden. Daar zijn geen woorden voor, voor die God, zo zingt de psalmist. Er staat letterlijk: "Het is geen sprake en het zijn geen woorden. Hij probeert te zeggen: Zonder dat een stem wordt gehoord of een woord gesproken klinkt toch de Naam van God.

En deze Jaweh heeft een tent opgeslagen voor de zon; de zon die 's ochtends haar tent verlaat om het pad langs de hemel te lopen naar het andere uiterste der aarde. De macht van God is dus zo groot dat Hij de zo haar plaats wijst binnen Zijn uitspansel.

Zo vertelt dit hemelverhaal over de ordening van God, God die een tent over de aarde spant doot het uitspansel en op die manier ruimte maakt voor mensen.

En dan komt de tegenstelling. Vrrst het hemelverhaal, nu volgt het verhaal van de wereld. De wereld die gekenmerkt wordt door afdwalingen, zoals de psalmist schrijft. Een andere vertaling heeft het hier over het doelloos rond-dolen van mensen door de wereld.

Hier heerst niet een vanzelfsprekende orde, nee, in de wereld zijn we gedwongen ons zelf regels op te leggen en afspraken te maken om het leven leefbaar te maken en te houden.

En voor de psalmist zijn die leefregels natuurlijk de Torah, de Wet des Heren. En is een lofzang beschrijft hij de grote betekenis en invloed van die Torah op het mensenleven. Zes elementen van die Torah sont hij op: Betrouwbaar, waarachtig, zuiver rein, bestendig en rechtvaardig. Dat is de wet van God.

Eén aspect wil ik hier even uitlichten en dat is in vers 10: "De vreze des Heren is rein, voor immer bestendig."

Wat dat begrip vrees hoort blijkbaar thuis in dit gedeelte over de Torah.

Vreze des Heren, dan denken wij al gauw aan angst en behoedzaamheid voor deze grote God. Maar meer nog dan angst betekent vreze des Heren, dat je leven ontwricht wordt door de daden van God. God doet dingen die niet zomaar in ons leen passen, en dan wordt ons zo gewone en gewende leven uit zijn voegen getild door het handelen van God.

Dat is vreze des Heren: Het gevoel hebben dat je aan de grond zit, maar toch zeker weten dat je vaste grond gevonden hebt.

Zo worden in dit gedeelte de bouwstenen genoemd voor de gemeenschap tussen God en mens. De Torah is eigenlijk het uitspansel van God tussen mensen. Een ordening die we via het evangelie hebben meegekregen.

Een orde waar we ons misschien maar liever aan zouden onttrekken, omdat het ons leven ontwricht en in onrust brengt. De wet en de orde van de hemel zien we liever maar niet op aarde. Maar toch blijft dan het bewaarde gevoel dat je leeft in de spanning tussen die twee werelden, tussen hemel en aarde, tussen dood en leven, tussen God en gebod, tussen gebondenheid en vrijheid, tussen tijd en eeuwigheid.

Wat de psalmlist doet met de woorden van zijn psalm is die twee werelden aan elkaar verbinden en zo vormt zijn lied een bouwsteen voor de gemeenschap van God en mens. Deze psalm, zou je kunnen zeggen, is een woordelijk teken van Gods verbond.

Leven in twee werelden.

Jezus zelf leefde in twee werelden; die van God en die van mensen. En omdat woorden blijkbaar de verbinding kunnen vormen tussen God en mens noemen we Jezus in onze geloofstaal: Het vleesgeworden woord.

En in het woord dat Jezus in naam van God bracht aan mensen in zijn evangelie, goede boodschap, legt hij uit dat wij in ons levende steeds weer moeten proberen twee werelden bij elkaar te brengen, zodat één nieuwe werkelijkheid ontstaat, waarin voor God en mens samen ruimte is. Een werkelijkheid, één wereld, of, in de woorden van de bijbel: één koninkrijk.

Ook het evangelie kent eigenlijk die twee: het hemelverhaal en het wereldverhaal. En als het hemelverhaal aan de orde is horen we woorden als: koninkrijk, eeuwigheid, een nieuwe hemel, eeuwig leven.

Maar daarnaast roept in het evangelie het wereldverhaal om grote aandacht. Mensen gepijnigd door het leven, door ziekte, en door ongeluk en tegenslag. Mensen die de draad van het leven kwijt geraakt zijn. Mensen die in de steek gelaten zijn. Ontrechte en vernielde mensenkinderen. Kortom: het verhaal van deze wereld.

En wanneer we dan Jezus het vleesgeworden woord noemen, dan bedoelen we daar mee te zeggen, dat Hij zelf in Zijn leven en in Zijn lijden die twee verhalen van God en mens voorgoed aan elkaar vast heeft geknoopt.

Maar daarmee is het evangelie nog niet compleet. Want naast het verbond tussen God en mens is het hele evangelie erop gespitst om ons te wijzen op het verbond dat wij niet mensen om ons heen hebben. Dat is de grote sociale en maatschappelijke spits van het leven van Jezus; dat leven met God zinloos is, wanneer niet hard gewerkt wordt aan het samenleven van mensen onderling.

Geloof heeft zo weinig zin als je geen pogingen doet om verdeeldheid en onrecht tussen mensen weg te nemen.

De relatie met God heeft rechtstreeks te maken met de relatie tussen mensen.

En ook daar, tussen mensen, is het o nieuw het gesproken woord dat de brug slaat tussen de twee uitersten. Wanneer teleurstellingen en frustraties en onhebbelikheden tussen mensen worden uitgesproken in woorden, hoe moeilijk die soms ook te vinden zijn, dan is al een begin gemaakt met het overwinnen van ruzie en onbegrip tussen mensen.

En op dit punt knopen we dan weer aan bij het laatste vers van onze psalm. "Mogen de woorden van mijn mond en de overleggingen van mijn hart U welgevallig zijn, O Heere, mijn Rots en Mijn verlosser." Verlosser; dat is ook de titel, de hoogheidstitel van Christus. Hij naakte ons los van zonde, los van de betrekkelijkheid van dit leven, maar vooral was Jezus degene die ons heeft verlost van de dood. Verrijzenis of Opstanding; dat ene woord overbrugt niet alleen de afstand tussen God en mens, maar ook tussen leven en dood.

Zo leren wij vandaag dat woorden twee werelden aan elkaar kunnen verbinden. De wereld van God en de wereld van de mens kunnen elkaar niet zomaar los van elkaar zien, maar zij vormen samen één koninkrijk. Dat horen we steeds weer in de taal van het geloof. In het gebed en in ons lied horen we steeds weer zijn Naam en onze Naam naast elkaar.

"De Heer is mijn Herder"

"God is mij een beschermende rots"

"Mijn ziel smacht naar God"

Steds is het God en mens bij elkaar, want God en mens zijn voorgoed aan elkaar verbanden. Niet langer leven wij daarom in twee verschillende werelden, maar in één koninkrijk, waar mee met de dood en verrijzenis van Jezus een begin is gemaakt.

Niet langer leven wij daarom allen in ons eigen wereldje maar we mogen in Gods Naam ons leven aanknopen bij het leven van iemand anders. Want alleen zijn wij eenzaam en te beklagen maar samen met God en met mensen dan zijn wij gemeenschap. En dat is de enige voedingsboden voor een leven in liefde en genegenheid.

Het woord van God bindt hemel en aarde aan elkaar wanneer God spreekt en zegt: "Weest niet bevreesd, want Ik ben met U!"

AMEN

5.

276

O.T. PSALM 19

N.T. MATTEUS 13,18-23

Gemeente fan us Hear Jezus Kristus,

Libje yn twa werklikheden.

Der binne hiel wat minsken dy't der fan mei prate kinne.

In minsk kin yn in situaasje teloane komme dat er kieze moat tusken twa mooglikheden, mar eigenlik net kieze kinne, eigenlik allebeide wegen begean wolle. En dan komt in minsk teloane yn de spanning tusken twa werklikheden.

Stel je foar dat iemand in ferskriklyke gebeurtenis meimakke hat yn syn of har libben, en de herinnering oan dy gebeurtenis komt hieltyd mar wer nei boppen. Mar om die herinnering in plak te jaan yn it deistich libben is net sa maklyk. De herinnering makket je dan it libben urmooglyk want dy ferskriklyke gebeurtenis bringt je hieltyd wer yn'e war.

Libje yn twa werklikheden, dat underfine in hiele protte minsken dy't libje tusken fantasy en werklikheit, tusken dream en daad.

Oan de iene kant droome fan in lokkich en gesegend libben, mar yn'e werklikheit teistere wurde troch teleurstelling en tsjinslach.

Hoopje op in goeie takomst en in moaie karriere, mar teloane komme yn in utsichtsloase situaasje fan iensumhiet of wurkloasheit.

Hoopje op in hechte relaasje, mar der nooit echt de kans foar hân hawwe.

Libje yn twa werklikheden dat is: droome fan in libben yn harmonie mei dyn omgeving, mar yn werklikheit troch dyselde omgeving net accepteert wurde.

765

Koart-sein:droome fan in libben mei God, mar toch alle dagen de duvel tsjin't lyf rinne.

Libje yn de spanning tisken twa werklikheden dat ervaare wy allegear as wy betinke dat wy allegear libje tusken libben en dea. Dat binne ommers ek twa ferskillende werklikheden: Libben en dea En dan hawwe wy fansels faak it gefoel dat it libben it ôfleit tsjin de dea. De wrâld fan de dea is sterker as dy fan it libben. En foar tal fan minsken is it libben sa dreech dat se wolkieze moatte foar de wrâld fan de dea. Dat is in libbenswei dy't dearint.

De spanning fan it libjen yn twa werklikheden, dy spanning oerhearsket yn us libben, mar ek yn us liuwen.

Mei dit dillema, mei dizze spanning is ek de psalmist fan psalm 19 oen'e gong. Psalm 19, in liet oer de majesteit fan God yn'e skepping en yn'e wet.

As wy dizze psalm lêze dan sjoche wy op it eerste gesicht ek die spannings tusken twa werklikheden, tusken himel en ierde, mat ek de spanning tusken God en minske.

De eerste verzen besjunge it utspansel en de himel, dy't us de heechheid en de macht fan God sjen litte. En dertsjinoer lêze wy yn de folgende versen oer de wrâld en oer de mins as tsjinstfeint fan God, mei oare wurden, dan binne wy wer ticht by de groun.

Yn dat eerste gediele, it liet oer de himel, it himelverhaal wird de belangrykste rol speile troch God sels. Hy hat my Syn eigen hinnen it grutte utspansel makke; dws. God giet yn syn heechheid en macht ut boppe dizze wrâld.

Der binne gjin wurden foar, seit de psalmist, foar de grutheid

? 67

fan dizze God. Letterlyk stiet er:

*Sunder dat sprutsen wird heare wy toch ut alle hoeken en
gatten fan'e skepping de NAMME fan GOD.*

De psalmist wol einliks sizze: Sunder dat in stem klinkt en sunder dat in wurd sprutsen wird heare wy toch ut alle hoeken en gatten fan'e skepping de NAMME fan GOD.

En de NAMME fan dizze God is JAWEH.

En dizze JAWEH hat yn syn utspansel in tent/opsetten foar de sinne, seit de psalm. De sinne dy't moarns har tent/ferlit om de baan te rinnen lans de himel fan it iene nei it oare uterste fan de ierde.

Mei oare wurden: De macht fan God is sa grut dat hy de sinne har plak wiist yn syn utspansel.

En sa fertelt dit himelferhaal oer de ordening fan God.

God spant oer dizze ierde in tent yn de foarm fan it utspansel en dermei untstiet de libbensromte foar us minsken.

En dan komt de tsjinstelling.

Earst it himelferhaal en no it wrâldferhaal. De wrâld dy't wy herkenne kinne oan òfdwalingen () sa't de psalmist seit.

In minsk kin ferdwale yn de tiisebosk fan dit libben.

Yn dizze wrâld fan us hearsket net in fanselssprekkende ordening lykas yn de himel. Nee, yn dizze wrâld binne wy twongen om ussels te hâlden aan bepaalde rigels en binne wy hieltiid wer twongen om onder mekoar òfspraken te meitsjen om it libben leefbaar te meitsjen en te hâlden. Sunder dy rigels en òfspraken soe der in chaos untsteaan.

En foar us psalmist is de TORAH fansels de belangrykste leefrigel, de TORAH; de WET van MOZES, jout de paden fan dit libben dudlik oan. En yn in lofsang besjongt de psalmist de

263

betsjutting fan dizze Wet, en de enoarme ynfluod dy't de TORAH hawwe kin op in minskelibben.

En dan beskruwt hy de wet oan de han fan seis elementen:

De wet is follein en betrouber; de wet is rjochtut en suver; en de utspraken en oardeningen fan God binne suver en wis.

Ien onderdiel van dizze tekst wol ik nog even taljochtsje.

Yn fers 10 stiet: It untsach foar de Hear is suver. By dat wurdsje "untsach" wurde wy minsken wol ris wat lyts. In bytsje oerdondere troch de grutheit fan God. Mar untsach hjert blykber thus yn dit ferhaal oer de wet. En dat wird begrypliker, as wy betinke dat untsach yn it hebreeuws lettirlyk betsjut:

Untwrichting. In minskelibben wird op'e kop set troch it dwaan en litten fan God sels. God docht dingen dy't net samar yn us libben passe, mar dy't us libben untwrichtsje.

Dat is no krekt Untsach foar God; oan de iene kant fieie dat je libben festroun is, mar oan de oare kant wis wêze dat God befrijing jout.

Sa wurde yn dit gedieltje de bouwstienen opneamt foar de mienskip tusken God en minsken. De TORAH is as it ware it utspansel fan GOD under de minsken. In ordening dy't wy fan God krigen hawwe en dy't wy in de ferkundiging fan Jezus op'e hij heart hawwe. Wy hoeche mar te tinken aan de bergrede, der sjoche wy de nije TORAH, de leefrigel fan it evangeelje.

En dy leefrigel der hawwe wy it noch al gau ris moeilyk mei. Want as wy dy leefrigel fan Jezus yn praktyk bringe, dan blykt al gau dat it libben dertroch yn'war rint, en dat er dan unrest komt under minsken. As minsken mekoar wizen gean op byfoarbyld it enoarme probleem fan earmoede yn'e wrâld en dan ynienen oproppet ta burgerlyke ungehoorsumheit, dat rint de saak yn it hundert.

Dy wet fan God dy sjoche wy hijir op ierde toch leaver mar net,
want it set de wrâld kompleet op syn kop.

Mar wat dan yn us gedachten oerbliuwt dat is dy enoarme
spanning der wy mei begun binne. Dy spanning fan it libjen yn twa
werklikheden, tusken himel en ierde, tusken libben en dea, tusken
God en syn gebod, tusken finzenis en vrijheit, tusken tiid en
iewigheit.

Sa hawwe wy dus it ferhaal fan himel en ierde yn dizze
psalm. En wat de psalmist no berikke wol mei de wurden fan dit
liet is, dat hy dy twa: himel en ierde, libben en dea, god en
mins, tiid en iewigheit, dat hy dy twa aan mekoar fêstbyne wol.
Sa is dus dit liet sels in bouwstien foar de mienskip fan God en
minsk. Dizze Psalm, soenen wy sizze kinne, is as it ware: In
wurdelik teken fan Gods ferbûn.

Libje yn twa werklikheden.

Ek Jezus seis kou derfan meiprate, want hy libbe sels yn twa
werklikheden: dy fan God en dy fan minsk. En omdat wurden
blykber de ferbyning foarme kinne tusken God en minsk neame wy
Jezus yn de rtaal fan it liuwen: It wurd dat fleis wurden is!

En Jezus brocht it wurd, it nije wurd fan God, evangeelje,
nij en goed boadskip foar minsk, omdat Jezus wol seach dat
minsk it libjen yn twa werklikheden op'e doer net folhâlde
kinne. Yn it evangeelje leit Jezus us ut hoe't wy dy twa wrâlden
by elkoar helje kinne. Fan twa werklikheden ien nije werklikheit
meitsje, ien nije romte foar God en minsk, ien wrâld, of, yn de
wurden fan it evangeelje sels: Ieb keninkryk fan God.

It evangeelje hat einliks ek die twa ferskillende ferhalen:

it himelferhaal en it wrâldferhaal.

En as it himelferhaal fertelt wird, dan heare wy wurden as keninkryk, iewigkeit, in nije himel en in nije ierde, en it iewig libben. Wurden dy't sjonge fan in wrâld dy't komt.

Mar derneist ropt yn it evangeelje it ferhaal fan^e wrâld om grutte oandacht. Minsken dy't pinige wurde troch it libben, untrjochte en tebeksetten minsken, minsken dy't de triit fan harren libben kwyt binne, minsken dy't allinich achterbliuwn binne, fernielde minskebern. koartom: It ferhaal fan dizze wrâld.

En as wy dan Jezus sels beneame as: It wurd dat fleis warden is, dan bedoele wy dermei te sizzen, dat Hy sels yn syn libben, yn syn stjerren, yn hiel syn lijen dy twa ferhalen fan himel en ierde foargoed aan mekoar festbûn hat. Ien romte foar God en de minsken, foar tiid en iewigkeit.

Mar dermei is it evangeelje nog net kompleet.

Wy hawwe sprutsen fan in nije takomst foar God en de minsken. Mar noait mei wy ferjritte, dat it hiel bliid boadskip us hieltid wer wize wol op de minsken om us hinne. Want net allinich mei God, mar wis ek mei de minsken om us hinne hawwe wy in ferbûn sluten yn de Namme fan GOD. Dat is de grutte sociale en maatskiplike spits fan it libben fan Jezus, dat liuwe sinloas is, as net mei alle krêften wurke wird aan it ferbûn tusken minsken. Liuwen hat tog gijn sin, as wy net tagelyk wurden omsette yn handeljen?

Wy moatte witte dat de relaasje mei God altyd te krijen hat mei de relaasje tusken minsken.

En ek der, tusken minsken is it it sprutsen wurd dat in brêge slaan kin tusken minsken. At teleurstellingen en frustraasjes en unhebbelikheden utsprutsen wurde yn wurden, hoe

moeilyk dy soms ek te finen binne, at dy wurden utsprutsen wurde fan de ien nei de oar, dan is einliks al in begjin makke mei it aan de kant setten fan rûzje en ünbegrip en twaspalt.

En dan knoopje ik wer oan by it slotfers fan us psalm. *Kristus*
"Meie de wurden fan myn mûle en wat myn hert oertinkt Jo nei't sin wêze, Heare myn Rots en myn Ferlosser."
Ferlosser, lêze wy der. Dat is ien fan de heechheitstitels fan Kristus. Jezus makke us los fan it kweade, los fan de betrekkelikheden fan dit libben, hy makke us sels los fan de dea. Ferrizenis ut'e dea, Opstanning, dat iene wird oerbrêget net allinich de ôfstân tusken God en minsken, mar ek tusken it libben en de dea.

Sa leare wy hjoed, dat wy mei wurden twa werklikheden ta ien nijne werklikheit meitsje kinne. De wrâld fan God en de wrâld fan de minsken binne yn it liuwen nooit los fan elkoar te sjen, mar foarmje tegeare ien Keninryk. Dat heare wy ek hieltid wer yn de taal fan it liuwen, yn us gebed en yn us liet heare wy hieltid wer us namme en Gods namme neist elkoar.

"Hoedzje my God, want by Jo sykje ik üntwyk." Ps.16,1

"De Heare is myn Hoeder." Ps.23,1

"Harkje o God nei myn smeekjen." Ps.61,1

"Ik wol Jo tankje mei myn hiele hert." Ps.138,1

Hieltyd is it God en minsk by elkoar, want God en minsken binne foargoed aan elkoar fêstbûn. *Yn ieu asem!*

Libje yn twa werklikheden is derom net langer oan'e oarder.

Want wy libje yn it keninkryk, der't Jezus sels mei syn ferizenis *heilige* in begjin makke hat.

Net langer libje wy yn twa werklieden en net langer libje
wy allinich mar yn ús eigen wereldsje, mar wy meie yn Gods Namme
us libben oanknoopje by dat fan in oar. Want allinich binne wy
iensum en te bekleien, mat tegeare binne wy Mienskip, mei minsken
en mei God. En mienskip is de ienige groun foar in libben yn
leafde en trou.

It wurd fan God bynt himel en ierde oan elkoar fêst as God
sels sprekt en seit: "Wês niet benauwt, want ik bin by dy!"

AMEN

Wij mocht ^{de harten} nuours slôchbije. Na elkoar!
Want den west komme nu hoer temijte
en den Ryse allen die foot fan Adwaert
te beginnen.
Da komme mochte mensken see heer
dielheid ghe eijette komme, want...